

Podsekretarz Stanu
Zuzanna Rudzińska-Bluszcz

BK-VII.0520.295.2024
Warszawa, 27 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr **4926** złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Pana posła Janusza Kowalskiego w sprawie wsparcia w 2024 r. jednostek OSP z Funduszu Sprawiedliwości, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy podkreślić, że działania podejmowane w ramach Funduszu Sprawiedliwości powinny być ukierunkowane na udzielanie pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem, świadkom oraz osobom im najbliższym, udzielanie pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz osobom im najbliższym, inną działalność mającą na celu wsparcie i rozwój systemu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz pomocy postpenitencjarnej oraz przeciwdziałanie przyczynom przestępczości.

Mimo to, na skutek decyzji poprzedniego Kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości, zawarto szereg umów z jednostkami sektora finansów publicznych na dofinansowanie z Funduszu Sprawiedliwości zakupu sprzętu, wyposażenia oraz środków transportu na rzecz m.in. jednostek ochotniczych straży pożarnych. Część z umów zawartych przed 13 grudnia 2023 r. zakładało wypłatę środków w 2024 r.

Poniżej przekazuję zestawienie dotacji wypłaconych od 1 stycznia 2024 r. do 13 września 2024 r. na rzecz dziewięciu jednostek ochotniczych straży pożarnych w związku z wykonaniem ww. umów zawartych przed 13 grudnia 2023 r., zakładających wypłatę środków w 2024 r.:

Wykonawca	Kwota na rok 2024	Liczba jednostek OSP objętych umową
Gmina Potok Górny	250 000,00 zł	1
Gmina Bojszowy	300 000,00 zł	1
Gmina Andrespol	176 700,15 zł	1

Gmina Grodzisko Dolne	300 000,00 zł	1
Gmina Bobrowice	240 000,00 zł	1
Gmina Bochnia	170 000,00 zł	1
Gmina Adamów	150 000,00 zł	1
Gmina Świlcza	400 000,00 zł	1
Gmina Proszowice	55 000,00 zł	1
SUMA	2 041 700,15 zł	9

Dodatkowo wskazać należy, że przed 13 grudnia 2023 r. dotacje z Funduszu Sprawiedliwości na zakup sprzętu i wyposażenia na rzecz ochotniczych straży pożarnych były udzielane na podstawie ówczesnie obowiązującego § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (dalej: rozporządzenie).

W § 11 rozporządzenia poprzedni Minister Sprawiedliwości wprowadził zasadę, że „w uzasadnionych przypadkach” dotacja może zostać przyznana poza naborem wniosków, wedle uznania Ministra Sprawiedliwości, będącego dysponentem Funduszu Sprawiedliwości. Dotacje wypłacone na tej podstawie przyznawano zatem wyłącznie w oparciu o uznaniowe decyzje ówczesnego kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości.

Ministerstwo Sprawiedliwości pod kierunkiem Ministra Adama Bodnara, w trosce o transparentność wydatków publicznych, przygotowało projekt kompleksowej zmiany tego rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. poz. 1715) weszło w życie 7 grudnia 2024 r.

Znowelizowane przepisy zlikwidowały m.in. § 11 umożliwiający powierzanie zadań poza procedurą konkursową.

Celem zawartych w nowym rozporządzeniu zmian jest zwiększenie przejrzystości oraz ograniczenie dowolności w zarządzaniu środkami Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Zmiany mają przede wszystkim zapobiegać wykorzystywaniu

funduszy przeznaczonych dla osób potrzebujących wsparcia do celów politycznych, takich jak wpływanie na wyniki wyborów czy wspieranie konkretnych polityków.

Nowe rozporządzenie wprowadza m.in.:

- wymóg uszczegółowienia treści ogłoszenia o konkursie i ofertach;
- precyzyjne zasady powoływania komisji konkursowych;
- szczegółowe kryteria oceny ofert;
- obowiązek publikowania wyników konkursu ofert oraz kwot przyznawanych poszczególnym podmiotom.

Dysponent środków będzie zobowiązany jasno określić cele zadania, grupę odbiorców i zasady jego realizacji. Nie będzie możliwości odmowy przyznania dotacji, która została zaproponowana przez komisję konkursową, ani możliwości unieważnienia konkursu bez podania przyczyny. Celem zmian jest również ograniczenie dowolności decyzji i zlikwidowanie możliwości przyznawania zadań bez konkursu - w trybie poza ofertowym.

Z uwagi na uzasadnione zastrzeżenia do dotychczasowego sposobu przyznawania dotacji z Funduszu Sprawiedliwości Prokurator Generalny Adam Bodnar 30 stycznia 2024 r. powołał w Prokuraturze Krajowej specjalny zespół śledczy w celu kompleksowego zbadania prawidłowości zarządzania i wydatkowania środków z Funduszu Sprawiedliwości. Prace zespołu mają charakter rozwojowy. W proces badania nieprawidłowości w działaniu Funduszu Sprawiedliwości zaangażowane są także Prokuratoria Generalna, Najwyższa Izba Kontroli, Krajowa Administracja Skarbowa, Główny Inspektor Informacji Finansowej, Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/oswiadczenie-ministra-sprawiedliwosci-w-sprawie-dezinformacji-dotyczacej-wyjasniania-afery-funduszu-sprawiedliwosci>

Ministerstwo Sprawiedliwości, po przeprowadzeniu kompleksowego badania wydatków z Funduszu Sprawiedliwości, 28 maja 2024 r. opublikowało interaktywną mapę obrazującą wysokość przyznanych w tzw. trybie pozanaborowym (§ 11) środków z uwzględnieniem kryterium geograficznego. Mapa umożliwi m.in. sprawdzenie wysokości środków z Funduszu Sprawiedliwości, przyznanych w trybie § 11 rozporządzenia na konkretny okręg wyborczy w latach 2019 – 2023:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/dotacje-z-funduszu-sprawiedliwosci-a-geografia-wyborcza>

Przy opracowaniu mapy wzięto pod uwagę środki przyznane z Funduszu Sprawiedliwości poza naborem lub konkursem. Odbywało się to na podstawie wspomnianego § 11 rozporządzenia w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości.

Warto podkreślić, że wydatki z Funduszu Sprawiedliwości, a także dotacje na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości przyznawano w latach 2019-2023, a więc w okresie pokrywającym się z kampaniami wyborczymi do Sejmu i Senatu oraz kampanią referendalną. Dlatego Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Państwowej Komisji Wyborczej, aby Komisja korzystając z ustawowych uprawnień, sprawdziła czy wydatki z Funduszu Sprawiedliwości były zgodne z przepisami Kodeksu wyborczego. Wniosek dotyczył w szczególności oceny zgodności kampanii reklamowych Ministerstwa Sprawiedliwości z lat 2019-2023 z zasadami finansowania komitetów wyborczych:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-adam-bodnar-zwrocil-sie-do-kbw-o-sprawdzenie-wydatkow-z-funduszu-sprawiedliwosci>

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-wyslal-kolejne-pismo-do-pkw-ws-wydatkowania-pieniedzy-z-funduszu-sprawiedliwosci-w-trakcie-kampanii-wyborczej-w-2023-r>

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie uchwały nr 316/2024 z 29 sierpnia 2024 r. postanowiła odrzucić sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość z powodu naruszenia art. 132 § 5 oraz art. 135 § 1 w związku z art. 199 § 1 i art. 259 § 1 Kodeksu wyborczego.

Z wyrazami szacunku

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/